

Cas: el flux circular de la meua comarca

Estudi de cas en què l'alumnat reconstruïx, sobre un negoci o sector real del seu entorn pròxim, com circula la renda entre famílies, empreses, sector públic i exterior, identificant entrades i eixides de diners del circuit local.

DURADA

60-75 min · 1-2 sessions

AGRUPAMENT

grups xicotets (3-4)

UNITAT 4

L'entorn econòmic i financer

MATERIALS

- Fitxa de treball amb un esquema en blanc dels quatre agents (famílies, empreses, sector públic, sector exterior) per a anotar els fluxos de diners
- Accés a internet o mòbils per a consultar dades bàsiques del municipi o comarca (sector predominant, principals ocupadors, pes del turisme)
- Llistat orientatiu de sectors locals habituals (turisme, agricultura, comerç, servicis, indústria) preparat pel professor
- Pissarra o panell gran per a la posada en comú dels esquemes de cada grup

ENCAIX CURRICULAR · Sabers A.1.4, A.1.5 · Comp. específiques CE1, CE2 · Comp. clau CCL, CPSAA, CC, CD

Plantejament

La Unitat 4 presenta el flux circular de la renda com una imatge abstracta de com circula el diner entre els agents. Esta activitat l'atterra en una cosa molt pròxima: l'economia del propi poble, ciutat o comarca de l'alumnat. La idea és que cada grup trie un negoci o un sector real del seu entorn (un hotel, una explotació agrícola, una fàbrica, una cadena de comerços, un restaurant conegut) i reconstruïska com circula la renda al seu voltant: d'on arriba el diner, a qui paga, qui torna a gastar-lo prop i per on «s'ix» del circuit local.

L'objectiu és que l'alumnat descobrisca, amb un cas propi, que l'economia és una xarxa de relacions i no una col·lecció de fets solts. Veuran que el sou d'un treballador de l'hotel acaba a la fruiteria del barri, que part del diner del turista entra des de fora (sector exterior), que una porció se'n va en impostos (sector públic) i una altra s'escapa quan es compren productes de fora (importacions). El repte pedagògic és evitar la resposta simplista («l'hotel guanya diners») i forçar la mirada de sistema: seguir el diner pas a pas.

Objectius didàctics

- Reconstruir, sobre un cas real pròxim, el flux circular de la renda entre els quatre agents econòmics.
- Identificar entrades de diners al circuit local (exportacions, turisme, despesa pública) i eixides (importacions, impostos, estalvi que ix fora).
- Comprendre de manera intuïtiva la idea d'interdependència: com la despesa d'un agent es convertix en renda d'un altre.
- Reconèixer el paper del sector públic i del sector exterior en l'economia d'un territori concret.

Passos

- 1. Elecció del cas (sessió 1, 10 min).** Cada grup tria un negoci o sector real de la seua comarca i el justifica en tres línies (per què és important per a la zona).

2. **Identificació dels agents (sessió 1, 10 min).** El grup localitza, entorn d'eixe cas, exemples concrets de cada agent: quines famílies hi treballen, quines empreses el proveïxen, quines administracions intervenen, quina relació té amb l'exterior.
3. **Seguir el diner (sessió 1, 20 min).** Sobre la fitxa amb l'esquema en blanc, el grup dibuixa amb fletxes el recorregut del diner: d'on entra al negoci, a qui el paga, on es torna a gastar dins de la comarca i per on ix. Han de marcar almenys tres «voltes» del diner.
4. **Entrades i eixides (sessió 1 o 2, 15 min).** El grup assenyalava, en dos columnes, què entra de diners des de fora del circuit local (turistes, vendes a altres províncies, subvencions, despesa pública) i què ix (compres a proveïdors de fora, impostos a l'Estat, estalvi que no es reinvertix a la zona).
5. **Posada en comú (sessió 2, 15 min).** Cada grup exposa el seu esquema. El professor introduïx dos idees de tancament: que el diner que entra des de fora dóna diverses voltes abans d'eixir (efecte multiplicador) i que un territori prospera, en part, quan retén i fa circular més diner del que deixa escapar.
6. **Tancament individual escrit (5 min).** Cada alumne respon per escrit: *Si volgueres que a la teua comarca circulara més renda i es quedara més temps dins, què proposaries i per què?* (1 paràgraf, connectant amb la idea de flux circular).

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Identificació dels agents	Localitza exemples concrets i reals dels quatre agents entorn del cas	25 %
Reconstrucció del flux	Seguix correctament el recorregut del diner amb almenys tres voltes	30 %
Entrades i eixides	Distingix bé el que entra al circuit local del que ix	25 %
Tancament individual escrit	Proposta raonada que usa la lògica del flux circular	20 %

Variants i extensions

- **Variant curta (30-40 min):** entregar el cas ja triat i amb els agents identificats, i centrar el treball només a seguir el diner i en la taula d'entrades/eixides.
- **Variant comparativa:** posar en comú dos casos molt distints (un molt lligat a l'exterior, com un hotel turístic, i un altre molt local, com un forn) i discutir quin retén més renda a la comarca.
- **Connexió amb el bloc d'empresa:** plantejar quines oportunitats de negoci sorgixen en detectar diner que «s'escapa» del circuit local (productes que s'importen i podrien produir-se prop), anticipant la idea emprenedora.
- **Connexió amb la Unitat 3:** vincular el cas amb la sostenibilitat, discutint si una economia local més circular és també més sostenible.